

IRÁNYELVEK

A BIZOTTSÁG 2011/18/EU IRÁNYELVE

(2011. március 1.)

a vasúti rendszer Közösségen belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló 2008/57/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II., V. és VI. mellékletének módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vasúti rendszer Közösségen belüli kölcsönös átjárhatóságáról szóló, 2008. június 17-i 2008/57/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 30. cikkének (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 2008/57/EK irányelv nem alapvető fontosságú elemei módosítására irányuló azon intézkedéseket, amelyek ugyanezen irányelv II–IX. mellékleteinek módosításához szükségesek, a 2008/57/EK irányelv 29. cikkének (4) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.
- (2) Az ellenőrző-irányító és jelző alrendszer pályamenti és fedélzeti berendezésekből áll, amelyeket két külön alrendszernek kell tekinteni. A 2008/57/EK irányelv II. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (3) A villamos fogyasztásmérő készülék fizikailag integrált a járművekbe. A 2008/57/EK irányelv II. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (4) A 2008/57/EK irányelv 17. cikkének (3) bekezdésével összhangban a tagállamoknak ki kell jelölniük a nemzeti szabályokra vonatkozóan a hitelesítési eljárások végrehajtásáért felelős szervezeteket. A 2008/57/EK irányelv V. és VI. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell, az említett szervezetek által alkalmazandó eljárások meghatározása érdekében.

(5) Tekintettel a 2008/57/EK irányelv VI. mellékletének 2. szakaszára, a közbenső hitelesítési nyilatkozatot (ISV) alkalmazva a bejelentett szervezetnek először ki kell adnia a közbenső hitelesítési nyilatkozatról szóló EK-tanúsítványt, majd a kérelmező ezután készíti el a vonatkozó EK-nyilatkozatot. A 2008/57/EK irányelv V. és VI. mellékletét ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(6) Az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak a 2008/57/EK irányelv 29. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2008/57/EK irányelv II., V. és VI. mellékletének helyébe ezen irányelv I., II. és III. mellékletének szövege lép.

2. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2011. december 31-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul eljuttatják a Bizottsághoz.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére és végrehajtására vonatkozó kötelezettségek nem vonatkoznak a Ciprusi Köztársaságra és a Máltai Köztársaságra, mindaddig, amíg területükön nem hoznak létre vasúti rendszert.

⁽¹⁾ HL L 191., 2008.7.18., 1. o.

3. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

4. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 1-jén.

a Bizottság részéről
az elnök
José Manuel BARROSO

I. MELLÉKLET

„II. MELLÉKLET

ALRENDSZEREK

1. Az alrendszerek felsorolása

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a vasúti rendszert alkotó rendszert a következő alrendszerekre lehet bontani:

a) strukturális területek:

- infrastruktúra,
- energia,
- pályamenti ellenőrző-irányító és jelző alrendszer,
- fedélzeti ellenőrző-irányító és jelző alrendszer,
- járművek;

b) funkcionális területek:

- forgalomüzemeltetés és -irányítás,
- karbantartás,
- telematikai alkalmazások a személyszállítási és áruszállítási szolgáltatások céljára.

2. Az alrendszerek ismertetése

A vonatkozó ÁME tervezetének kidolgozása során az Ügynökség javaslatot tesz az átjárhatósággal kapcsolatos rendszerelemek és szempontok listájára minden egyes alrendszer vagy alrendszerrész tekintetében. Az átjárhatósághoz kapcsolódó szempontok és rendszerelemek kiválasztásának, illetve az ÁME-kbe történő bevonásuk sorrendjének érintése nélkül az alrendszerek a következőket foglalják magukban:

2.1. *Infrastruktúra*

Pálya, váltók, mérnöki létesítmények (hidak, alagutak stb.), kapcsolódó állomási infrastruktúra (peronok, megközelítési zónák, ideértve a mozgáskorlátozott személyek igényeit stb.), biztonsági és védelmi berendezések.

2.2. *Energiaügy*

A villamosítási rendszer, a felsővezetékeket és a villamos fogyasztásmérő rendszer pályamenti elemeit is beleértve.

2.3. *Pályamenti ellenőrző-irányító és jelző alrendszer*

A biztonság garantálásához és a hálózaton közlekedésre jogosult szerelvények mozgásának ellenőrzéséhez és irányításához szükséges valamennyi pályamenti berendezés.

2.4. *Fedélzeti ellenőrző-irányító és jelző alrendszer*

A biztonság garantálásához és a hálózaton közlekedésre jogosult szerelvények mozgásának ellenőrzéséhez és irányításához szükséges valamennyi fedélzeti berendezés.

2.5. *Forgalomüzemeltetés és -irányítás*

A különböző strukturális alrendszerek összehangolt üzemeltetését biztosító eljárások és a kapcsolódó berendezések, a rendes és a korlátozott üzemmód esetére egyaránt, különösen a vonatösszeállítás, valamint a vonatvezetés, a forgalomtervezés és a forgalomirányítás terén.

A határátlépéssel járó szolgáltatások végzéséhez szükséges szakképesítés.

2.6. Telematikai alkalmazások

Az I. melléklettel összhangban ez az alrendszer két elemből áll:

- a) személyszállítási alkalmazások, egyebek között az utasok utazás előtti és utazás alatti tájékoztatására szolgáló rendszerek, jegyfoglalási és fizetési rendszerek, poggyászkezelés és a vonatok vagy más utazási formák közötti csatlakozások kezelése;
- b) árufuvarozási alkalmazások, egyebek között információs rendszerek (fuvarok és szerelvények valós idejű ellenőrzése), kocsirendezési és elosztási rendszerek, foglalási, fizetési és számlázási rendszerek, más közlekedési formákkal való csatlakozások kezelése és elektronikus kísérőokmányok készítése.

2.7. Járművek

Struktúra, irányítási és vezérlési rendszer az összes vonatberendezéshez, áramszedők, vontató és energiaátalakító egységek, fedélzeti villamos fogyasztásmérő készülék, fékmű, kapcsolókészülék és futómű (forgóváz, tengely stb.) és felfüggesztés, ajtók, ember/gép kapcsolódási pontok (mozdonyvezető, utazószemélyzet és utasok, tekintettel a mozgáskorlátozott személyek igényeire is), passzív vagy aktív biztonsági eszközök, az utasok és az utazószemélyzet egészségét biztosító eszközök.

2.8. Karbantartás

A vasúti rendszer átjárhatóságát biztosító és a szükséges teljesítményt garantáló kötelező javításokat és megelőző karbantartásokat biztosító eljárások, a kapcsolódó berendezések, karbantartási logisztikai központok és tartalékok.”

II. MELLÉKLET

„V. MELLÉKLET

ALRENDSZEREK HITELESÍTÉSI NYILATKOZATA**1. Az alrendszerekre vonatkozó EK-hitelesítési nyilatkozatok**

Az EK-hitelesítési nyilatkozatot és a kísérő dokumentumokat keltezéssel kell ellátni, és alá kell írni.

A nyilatkozatnak az alrendszerek EK-hitelesítési eljárásából származó, a VI. melléklet 2. szakaszában meghatározott információkon kell alapulniuk. Azt ugyanazon a nyelven kell írni, mint a műszaki dokumentációt, és a következőket kell tartalmaznia:

- az irányelvre történő hivatkozások,
- az ajánlatkérő vagy a gyártó, vagy az Európai Unió területén letelepedett meghatalmazott képviselőjének neve és címe (meg kell adni kereskedelmi nevét és teljes címét, meghatalmazott képviselő esetében pedig az ajánlatkérő vagy a gyártó kereskedelmi nevét is),
- az alrendszer rövid leírása,
- a 18. cikkben említett EK-hitelesítést végző bejelentett szervezet neve és címe,
- hivatkozás a műszaki dokumentációban található dokumentumokra,
- minden vonatkozó átmeneti vagy végleges rendelkezés, amelynek az alrendszer köteles megfelelni és különösen, adott esetben, valamennyi üzemeltetési korlátozás és feltétel,
- ha időszakos érvényű: az EK-nyilatkozat érvényességének ideje,
- az aláíró személyazonossága.

Amennyiben a VI. melléklet hivatkozik a közbenső EK-hitelesítési nyilatkozatra (ISV), e szakasz rendelkezései a nyilatkozatra is vonatkoznak.

2. Az alrendszerekre vonatkozó hitelesítési nyilatkozatok nemzeti szabályok esetén

Amennyiben a VI. melléklet hivatkozik az alrendszerekre vonatkozó hitelesítési nyilatkozatokra nemzeti szabályok esetén, az 1. szakasz rendelkezései értelemszerűen a nyilatkozatra is vonatkoznak.”

III. MELLÉKLET

„VI. MELLÉKLET

ALRENDSZEREK EK-HITELESÍTÉSI ELJÁRÁSA

1. ÁLTALÁNOS ELVEK

Egy alrendszer hitelesítési eljárása annak ellenőrzését és tanúsítását jelenti, hogy az alrendszer:

- tervezése, kivitelezése és beszerelése olyan módon történik, amely biztosítja a rá vonatkozó alapvető követelményeknek való megfelelést, valamint
- üzembe helyezését engedélyezték.

2. EK-HITELESÍTÉSI ELJÁRÁS

2.1. **Bevezetés**

Az EK-hitelesítési eljárás során a bejelentett szervezet ellenőrzi és tanúsítja, hogy az alrendszer:

- teljesít minden vonatkozó ÁME-t,
- megfelel a Szerződésből eredő egyéb rendeleteknek.

2.2. **Az alrendszer részei és szakaszok**2.2.1. *Közbenső hitelesítési nyilatkozat (ISV)*

Amennyiben az ÁME-ben így van meghatározva, vagy adott esetben a kérelmező kérésére az alrendszert bizonyos részekre lehet felosztani, illetve az ellenőrzést a hitelesítési eljárás bizonyos szakaszaiban lehet végrehajtani.

A közbenső hitelesítési nyilatkozat (ISV) kiadására irányuló eljárása során a bejelentett szervezet ellenőrzi és tanúsítja az alrendszer bizonyos részeit vagy a hitelesítési eljárás bizonyos szakaszait.

Minden ISV egy közbenső EK-hitelesítési tanúsítványnak a kérelmező általi választott bejelentett szervezet általi kiadásához vezet, és a kérelmező adott esetben közbenső EK-nyilatkozatot is készíthet. Az ISV-tanúsítványnak és az ISV-nyilatkozatnak hivatkozniuk kell arra az ÁME-re, amely alapján a megfelelőséget értékelték.

2.2.2. *Az alrendszer részei*

A kérelmező minden részre vonatkozóan kérhet ISV-t. Az egyes részeket az egyes szakaszok során kell ellenőrizni a 2.2.3. szakaszban leírtak szerint.

2.2.3. *A hitelesítési eljárás szakaszai*

Az alrendszeren vagy az alrendszer bizonyos részein a következő szakaszok mindegyikében ellenőrzést kell végrehajtani:

- általános tervezés,
- előállítás: az alrendszer kiépítése, ezen belül különösen az építőmérnöki tevékenységek, a gyártás, a rendszeremlek összeszerelése és az általános beállítások,
- végső ellenőrzés.

A tervezési szakaszban (a típusvizsgálatokat is ideértve) és az előállítási szakaszban a kérelmező ISV-t kérhet.

2.3. **Ellenőrzési tanúsítvány**

2.3.1. Az EK-hitelesítésért felelős bejelentett szervezet értékeli az alrendszer konstrukcióját, előállítását és végső ellenőrzését, valamint kiállítja a kérelmező számára az EK-ellenőrzési tanúsítványt, majd a kérelmező állítja ki az EK-hitelesítési nyilatkozatot. Az EK-ellenőrzési tanúsítványnak hivatkozniuk kell arra az ÁME-re, amely alapján a megfelelőséget értékelték.

Amennyiben nem vizsgálták egy alrendszer minden vonatkozó ÁME-nek való megfelelést (pl. eltérés, ÁME-k korszerűsítés vagy felújítás céljából történő részletes alkalmazása, ÁME-ban meghatározott különleges eset vagy átmeneti időszak esetében), az EK-tanúsítványnak pontos hivatkozást kell tartalmaznia azon ÁME-kre vagy részekre, amelyekkel szemben a megfelelést a bejelentett szervezet nem vizsgálta az EK-hitelesítési eljárás során.

2.3.2. Amennyiben közbenső EK-hitelesítési tanúsítványt állítottak ki, az alrendszer EK-hitelesítéséért felelős bejelentett szervezet figyelembe veszi ezeket a közbenső EK-hitelesítési tanúsítványokat, és az EK-ellenőrzési tanúsítvány kiadása előtt:

- ellenőrzi, hogy a közbenső EK-hitelesítési tanúsítványok pontosan kiterjednek-e az ÁME-követelményekre,
- ellenőrzi a közbenső EK-hitelesítési tanúsítványok által nem lefedett területeket, valamint
- ellenőrzi a teljes alrendszer végső ellenőrzését.

2.4. Műszaki dokumentáció

Az EK-hitelesítési nyilatkozatot kísérő műszaki dokumentációnak a következőket kell tartalmaznia:

- a tervezéshez kapcsolódó műszaki jellemzők, beleértve az érintett alrendszerre vonatkozó, a kivitelezéssel megegyező általános és részletes tervrajzok, elektromos kapcsolási rajzok és a hidraulikus rendszer rajzai, vezérlőáramkörti ábrák, adatfeldolgozó és automatikus rendszerek leírása, üzemeltetési és karbantartási dokumentáció stb.,
- az alrendszerbe beépített kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemek listája, az 5. cikk (3) bekezdésének d) pontjában foglalt hivatkozás szerint,
- az EK-megfelelőségi vagy alkalmazhatósági nyilatkozatok példánya, amelyekkel a fent említett rendszerelemeket az irányelv 13. cikke értelmében el kell látni, csatolva hozzá, adott esetben, a vonatkozó számítási feljegyzéseket és a közös műszaki előírások alapján a bejelentett szervezetek által elvégzett próbákról és vizsgálatokról felvett jegyzőkönyveket,
- ha rendelkezésre áll, a közbenső EK-tanúsítványok és – adott esetben – az EK-ellenőrzési tanúsítványt kísérő alrendszer megfelelőségére vonatkozó közbenső EK-nyilatkozat(ok), ideértve az érvényességüket illetően a bejelentett szervezet által végzett ellenőrzés eredményét is,
- az EK-hitelesítésért felelős bejelentett szervezet által ellenjegyzett, a megfelelő számítási feljegyzésekkel kísért EK-ellenőrzési tanúsítvány, amely igazolja, hogy az alrendszer megfelel a vonatkozó ÁME-k előírásainak, és tartalmazza az esetleges, a tevékenységek végrehajtása során észrevételezett és vissza nem vont fenntartásokat; az EK-ellenőrzési tanúsítványhoz csatolni kell az ugyanezen szervezet által a 2.5.3. és 2.5.4. szakaszban meghatározottak szerint a szervezet saját feladatkörében elkészített ellenőrzési, illetve vizsgálati jelentést,
- a Szerződésből eredő egyéb jogszabályokkal összhangban kiadott EK-tanúsítványok,
- amennyiben a 352/2009/EK bizottsági határozat ⁽¹⁾ szerinti biztonságos integrációt írnak elő, a kérelmezőnek a műszaki dokumentációban csatolnia kell a 2004/49/EK irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében említett, a kockázatértékelésre vonatkozó közös biztonsági módszerekről szóló vizsgálati jelentést.

2.5. Ellenőrzés

- 2.5.1. Az EK-ellenőrzés célja annak biztosítása, hogy az alrendszer előállítása során a műszaki dokumentációból származó kötelezettségeket betartsák.
- 2.5.2. A gyártás ellenőrzéséért felelős bejelentett szervezetnek állandó hozzáférést kell biztosítani minden építési területhez, gyártóüzemhez, raktárterülethez, az esetleges előgyártási műhelyekhez, kísérleti berendezésekhez, illetve általánosságban minden olyan helyiséghez, amely esetében ezt szükségesnek ítéli meg feladatának végrehajtásához. A kérelmező köteles benyújtani a bejelentett szervezetnek az összes, ezt a célt szolgáló dokumentumot, elsősorban az alrendszerre vonatkozó műszaki dokumentációt és kivitelezési terveket.
- 2.5.3. A vonatkozó ÁME-knek való megfelelés érdekében a megvalósítás ellenőrzéséért felelős bejelentett szervezet időszaki felülvizsgálatot köteles végezni. Köteles felülvizsgálati beszámolót benyújtani a kivitelezésért felelős személyek felé. A szervezetnek az építési műveletek bizonyos szakaszainál jelen kell lennie.
- 2.5.4. Ezenkívül a bejelentett szervezet előzetes bejelentés nélkül is felkeresheti a munkaterületet vagy a gyártóüzemet. Az ilyen látogatások idején a bejelentett szervezet teljes vagy részleges felülvizsgálatot végezhet. A kivitelezés felelősei felé vizsgálati jelentést, illetve az esettől függően felülvizsgálati beszámolót kell benyújtania.

⁽¹⁾ HL L 108., 2009.4.22., 4. o.

2.5.5. A IV. melléklet 2. szakaszában említett felhasználásra vonatkozó EK-alkalmazhatósági nyilatkozat kiadása érdekében a bejelentett szervezetnek nyomon kell tudnia követni azokat az alrendszeréket, amelyekre kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemet szereltek fel az alrendszernek a tervezett vasúti környezetben történő használatra való alkalmasságának a megvizsgálására, ha a megfelelő ÁME így rendelkezik.

2.6. Adatok beküldése

Az illetékes bejelentett szervezet által kiadott közbenső EK-tanúsítványok – amennyiben léteznek ilyenek – alátámasztása, vagy az alrendszer EK-hitelesítéséért felelős bejelentett szervezet által kiadott ellenőrzési tanúsítvány alátámasztása céljából, a kérelmezőnek a 2.4. szakaszban említett teljes dokumentációt be kell nyújtania. A dokumentációt csatolni kell az EK-hitelesítési nyilatkozathoz, amelyet a kérelmező ahhoz az illetékes hatósághoz nyújt be, amelyhez a forgalomba helyezés engedélyezésére vonatkozó kérelmet is benyújtja.

A dokumentációból egy példányt a kérelmező köteles megtartani az alrendszer teljes élettartama alatt. Kérésre bármely más tagállamnak el kell küldeni a dokumentációt.

2.7. Közzététel

Minden bejelentett szervezet köteles rendszeresen közzétenni a vonatkozó információkat a következőkről:

- beérkezett EK-hitelesítés és ISV iránti kérelmek,
- a kölcsönös átjárhatóságot lehetővé tevő rendszerelemekre vonatkozó megfelelőségi vagy használatra való alkalmassági értékelés iránti kérelmek,
- kiadott vagy elutasított közbenső EK-hitelesítési tanúsítványok,
- kiadott vagy elutasított megfelelőségi vagy használatra való alkalmassági EK-tanúsítványok,
- kiadott vagy elutasított EK-hitelesítési tanúsítványok.

2.8. Nyelv

Az EK-hitelesítési eljárásokkal kapcsolatos dokumentációkat és a levelezést annak a tagállamnak a hivatalos, az EU hivatalos nyelvei között szereplő nyelvén kell elkészíteni, illetve folytatni, amelyben a kérelmező letelepedett, vagy az Uniónak a kérelmező elfogadott valamelyik hivatalos nyelvén.

3. HITELESÍTÉSI ELJÁRÁS A NEMZETI SZABÁLYOK ESETÉN

3.1. Bevezetés

A nemzeti szabályok esetén alkalmazott hitelesítési eljárás során a 17. cikk (3) bekezdése szerint kijelölt szervezet (a bejelentett szervezet) ellenőrzi és tanúsítja, hogy az alrendszer megfelel a 17. cikk (3) bekezdésével összhangban bejelentett nemzeti szabályoknak.

3.2. Ellenőrzési tanúsítvány

A nemzeti szabályok esetén követendő hitelesítési eljárás lefolytatásért felelős kijelölt szervezet állítja ki a kérelmező számára az EK-ellenőrzési tanúsítványt.

A tanúsítvány pontos hivatkozást tartalmaz azon nemzeti szabályokra, amelyek megfelelését a bejelentett szervezet az EK-hitelesítési eljárás során vizsgálta, beleértve azokat is, amelyek eltérés, ÁME alóli mentesség, illetve korszerűsítés vagy felújítás hatálya alatt álló részekre vonatkoznak.

Amennyiben a nemzeti szabályok egy járművet alkotó alrendszerekre vonatkoznak, a kijelölt szervezet két részre osztja fel a tanúsítványt: az egyik rész a jármű és a kapcsolódó hálózat közötti műszaki összeegyeztethetőséghez szigorúan kapcsolódó nemzeti szabályokra való hivatkozásokat tartalmazza, a másik pedig az összes többi nemzeti szabályt.

3.3. Műszaki dokumentáció

A nemzeti szabályok esetén követendő hitelesítési eljárás tanúsítványát kísérő műszaki dokumentációnak a 2.4. szakaszban említett műszaki dokumentáció részét kell képeznie, és tartalmaznia kell az alrendszer nemzeti szabályoknak való megfelelésének értékelésére vonatkozó műszaki adatokat.”